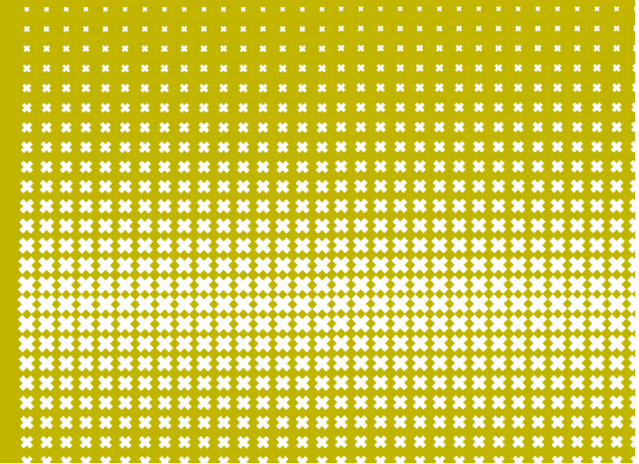

Dr. Fred de Jong

Toegankelijkheid van financieel advies en het belang van onafhankelijkheid.

www.freddejong.eu

@Jongfred

- Onderzoek, beleid en advies
- Specialisatie: distributie van financiële producten
- Docent Master Verzekeringskunde
- Onderzoeksmanager ACIS
- 12 jaar ervaring in financiële sector
  - Hoofd onderzoek Bureau D & O
  - Bestuurssecretaris NVA

INHOUD

- 1) Is financieel advies nodig?
- 2) Invloed regelgeving provisieverbod op toegankelijkheid financieel advies
- 3) Hoe belangrijk is onafhankelijkheid bij financieel advies?

FINANCIIEEL ADVIES (ART. 1:1 WFT)

- adviseren: a. het in de uitoefening van een beroep of bedrijf aanbevelen van een of meer specifieke financiële producten, met uitzondering van premiepensioenvorderingen, verzekeringen en financiële instrumenten, aan een bepaalde consument; of b. het in de uitoefening van een beroep of bedrijf aanbevelen van een of meer specifieke overeenkomsten waarbij een premiepensioenvordering ontstaat, van een of meer specifieke verzekeringen of van een of meer specifieke financiële instrumenten aan een bepaalde cliënt; adviseur: degene die adviseert;

FINANCIËLE PRODUCTEN (ART. 1:1 WFT)

- een beleggingsobject;
- een betaalrekening met inbegrip van de daaraan verbonden betaalfaciliteiten;
- elektronisch geld;
- een financieel instrument;
- krediet;
- een spaarrekening met inbegrip van de daaraan verbonden spaarfaciliteiten;
- een verzekering die geen herverzekering is;
- een premiepensioenvordering; of
- een bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen ander product;

ADVIES

- Beredeneerde aanbeveling
- Van een concreet financieel product
- Van een specifieke aanbieder
- Aan een bepaalde cliënt

ZOEK DE VERSCHILLEN

- Advies of geven van inzicht
- Adviseren of informeren
- Bemiddelen of leads verkopen

OMVANG FINANCIËEL ADVIES

- Circa 8 miljoen complexe adviezen per jaar (MinFin, 2008)
- € 78 miljard premieomzet in 2010 (CVS, 2011)
- € 69 miljard hypotheke (Kadaster, 2011)
- 9000 intermediairs
- Duizenden klantadviseurs bij aanbieders

BELANG GOED FINANCIËEL ADVIES

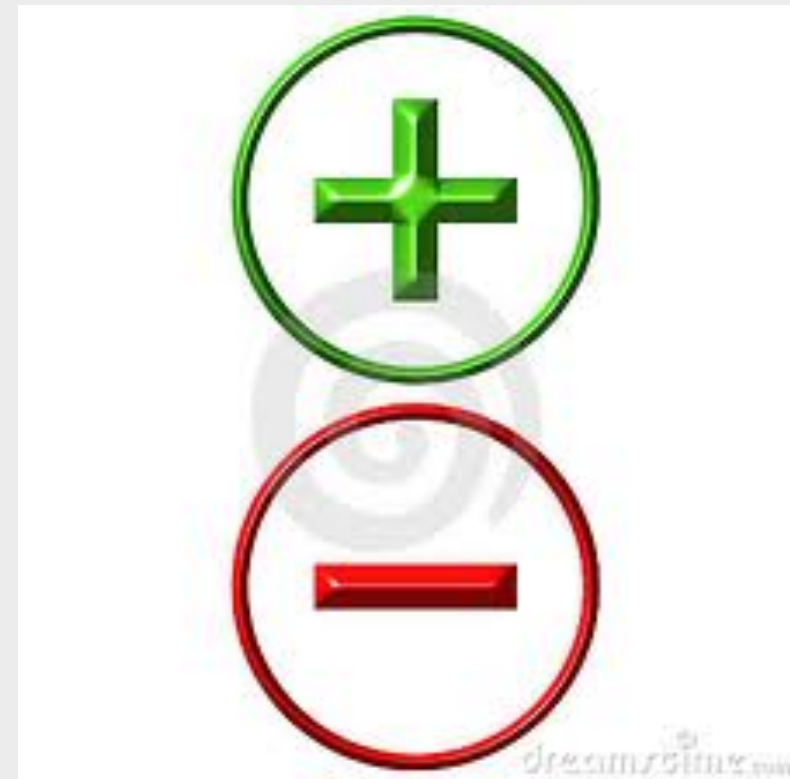
- 20% Nederlanders in ongezonde financiële situatie (Wijzer in Geldzaken, 2010)
- Er is sprake van een ongezonde financiële situatie als een consument:
  - òf aangeeft moeilijk of zeer moeilijk te kunnen rondkomen;
  - òf in de afgelopen 12 maanden minimaal 7 keer voor het einde van de maand geen geld meer had om rond te komen;
  - òf aangeeft soms, zelden of nooit in staat te zijn rekeningen op tijd te betalen.

BELANG GOED FINANCIËEL ADVIES

- 3,5 miljoen huishoudens lopen financiële risico's (Nibud, 2009)
  - “Vooral onbezorgde, impulsieve mensen die op vermaak zijn gericht en carrièregerichte mensen die luxe en status belangrijk vinden, bevinden zich financieel gezien vaker in de gevarenzone”

EXTERNE EFFECTEN VAN FINANCIIEEL ADVIES

- beroep op sociale voorzieningen
- welvaart en welzijn
- geluk
- vertrouwen

ANDERS BETALEN VOOR FINANCIIEEL ADVIES

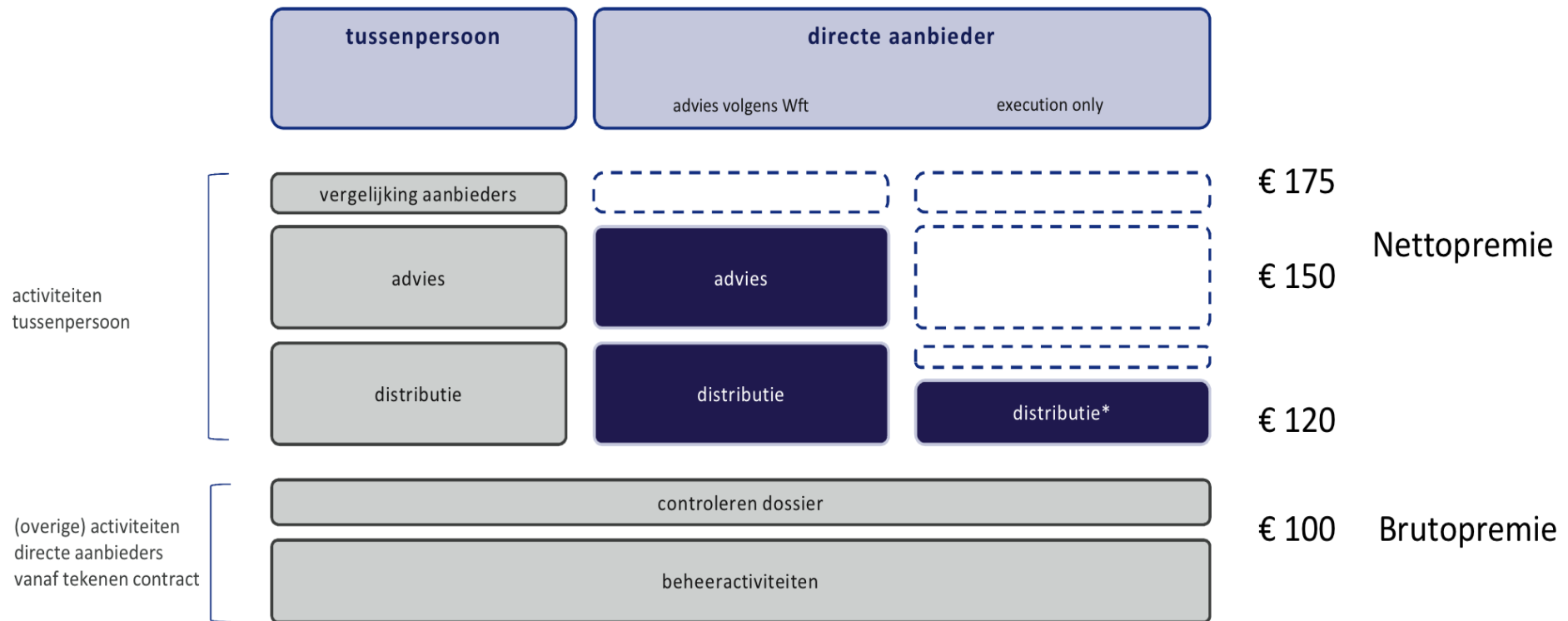
- Provisieverbod 2013
  - Complexe producten
  - Hypothecaire kredieten
  - Particuliere inkomensverzekeringen (ORV, AOV, betalingsbeschermers)
  - Uitvaartproducten
  - Dienstverlening NR Mifid

WAT VERANDERT ER?

- Fee betaling voor complexe / impactvolle adviezen
- Mag niet kennelijk onredelijk zijn
- Provisie = gespreide betaling met voorfinanciering aanbieders
- Fee = betaling naar inspanning, maar kan ook gespreid (abonnement, termijnbetaling)?
- Nominale transparantie advies- en bemiddelingskosten aanbieders
- Zuivere netto prijsvorming

GELIJK SPEELVELD

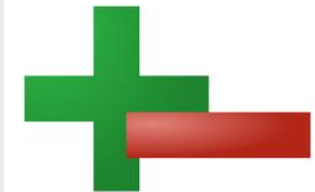

 : scope advies- en distributiekostentransparantie directe aanbieders

* activiteiten execution only onder andere: toelichting over product, toelichting bij invullen aanvraagformulier en completeren aanvraagdossier.

CONSTATERING

- Klant betaalt nu ook voor dienstverlening financieel adviseur!
- Kosten advies en bemiddeling blijven gelijk
  - Kosten incasso en debiteurenbeheer
  - Kosten voorfinanciering en provisieadministratie
- Dienstverlening niet altijd even duidelijk!

PENETRATIEGRAAD COMPLEXE PRODUCTEN

Netto gezinsinkomen per maand	< 1000	1000 - 1500
Levensverzekering gekoppeld aan hypotheek	2,3%	9,3%
Levensverzekering gekoppeld aan pensioen	2,9%	8,1%
Hypotheek	9,4%	22,4%

CONCLUSIE

- Sociale minima hebben nauwelijks losse complexe verzekeringen
- Fee bij hypotheeken werkt prima (want mee te financieren)
- Uitvaart is verzadigde markt

WAAR GAAT HET OM?

- Geïnformeerde beslissing consument over omvang en kosten dienstverlening (advies en distributie) = transparantie

- Gespreide betaling van advies- en distributiekosten
  - = prikkelloos

POSITIE WETGEVER

- Geen onderscheid tussen aanbieders en intermediairs bij advisering/bemiddeling
- Gespreide betaling mag nu, mits
  - Max. 3 termijnen (tegen onbetekenende kosten)
  - Of Consumptief krediet
  - Of via factoring

SITUATIE DIRECT WRITER

- Veelal gelieerd aan bank
- Volume biedt mogelijkheid tot afspraken factoring
- Eenmalige opslag op eerste termijnspremie
- Of
- Kosten van advies- en distributie gespreid over looptijd (samen met premies)

SITUATIE INTERMEDIAR

- In 1 keer afrekenen
- Uitgestelde betaling
- Abonnement / doorlopende contract

- Advies- en distributiekosten € 2000,-
- Direct afrekenen: € 500,-
- € 1500,- gespreid over looptijd dienstverleningscontract (intermediair) of polis (aanbieder)
- Zonder renteopslag

~~BETALEN?~~

Let op! Geld lenen kost geld

Europese Richtlijn Consumentenkrediet (1 juli 2011)

- Uitzonderingen waar geen sprake is van CK:
  - Kredietovereenkomsten zonder rente of andere kosten
  - Krediet dat wordt aangeboden aan een beperkt publiek en dat een algemeen belang dient (bijv. de IBG leningen aan studenten) en dat wordt aangeboden tegen een lagere rente dan gebruikelijk is op de markt of gelijk is aan de gebruikelijke rentevoet maar onder voorwaarden die gunstiger zijn voor de consument;
  - Krediet dat binnen 3 maanden moet worden afgelost en dat slechts onbetekende kosten in rekening brengt. Rente en administratiekosten zijn in dit geval geen onbetekende kosten.

OPLOSSING GESPREIDE BETALING

- AFM Coullance mbt doorlopende, directe betaling
  - Doorlopende zorgplicht
  - Vragen beantwoorden
  - Actieve ‘inspanningsplicht’
  - houdt ook de consument scherp

BELANG ONAFHANKELIJKHEID VAN ADVIES

- Wft stelt kwaliteitseisen aan advies, ongeacht het kanaal
- Deskundig, betrouwbaar, klantprofiel, ...
- Beperkt marktmacht van aanbieders: ‘couterveiling power’
- Inkoopkracht – concurrentie – lagere prijzen

IS ONAFHANKELIJK ADVIES BETER ADVIES?

- In theorie wel, maar ..
- Blijkt niet uit onderzoeken (AFM, CPB, Ecorys)
- Consument wordt vergelijkbaar goed/slecht bediend door directe kanalen

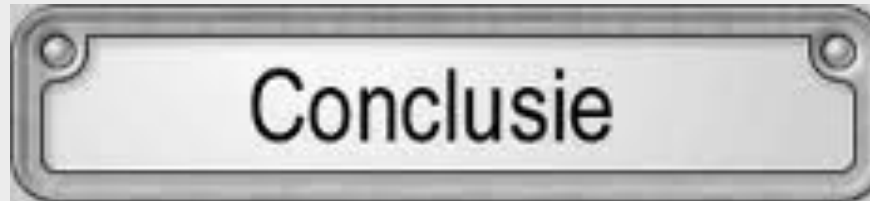
ALTERNATIEF VOOR INTERMEDIAR

- Bankkantoren
- Direct writers
- Verzekeringsfranchise
- Verzekeringsagenten
- Verbonden bemiddelaars
- Gedeeltelijke loondienst

NADER ONDERZOEK

- In Europese landen met een maritieme distributiestructuur (UK, NL) zijn meer financiële schandalen dan in landen met alpiene distributiestructuur.
  - Meer sturing door aanbieders?
  - Beter ontwikkelde markt, meer complexiteit?

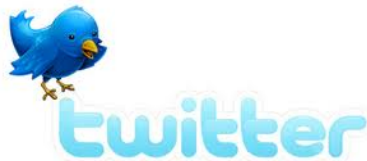

Conclusie

- Onafhankelijk advies is belangrijk
- Maar niet voor iedereen
- Toegang financieel advies blijft gewaarborgd
- Als minister punt van gespreide betaling oplost

Hartelijk dank voor uw aandacht.

www.freddejong.eu

@Jongfred